

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2772/2021
30.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Митар Крстић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство одбране, Виши војни дисциплински суд у Београду, Виши војни дисциплински тужилац, Војни дисциплински тужилац Ниш, Војни дисциплински суд у Нишу, коју заступа Војно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради дискриминације, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 907/21 од 18.06.2021. године, у седници већа одржаној дана 30.06.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 907/21 од 18.06.2021. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 907/21 од 18.06.2021. године одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П1 194/18 од 09.10.2020. године којом је одбијен тужбени захтев тужиоца АА из ..., против тужене Републике Србије, којим је тражено да суд утврди да је одлукама Војног дисциплинског суда у Нишу I ДИС бр. 13/17 од 17.01.2018. године и Вишег војног дисциплинског суда II ДИС бр. 10/18 од 06.09.2018. године, према тужиоцу извршена дискриминација супротно забрани предвиђеној у члану 25. Закона о забрани дискриминације, због припадности синдикалној организацији и обавезан тужилац да туженој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 21.000,00 динара. Одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20), па је утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује посебно на остале битне повреде одредаба парничног поступка због којих се, у смислу члана 407. став 1. тачка 2. и 3. ЗПП, ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је био професионално војно лице, подофицир Војске Републике Србије, старији водник I класе на служби у ВП ..., а још увек обавља функцију председника Војног синдиката Србије. Пред првостепеним Војним дисциплинским судом против тужиоца је вођен поступак по оптужном предлогу Војног дисциплинског тужиоца у Нишу у коме је донета пресуда I ДИС бр. 13/17 од 17.01.2018. године којом је тужилац оглашен кривим зато што је својим радњама, ближе описаним у изреци ове пресуде, поступао супротно одредбама из члана 13. став 1. тачка 7. и 14. став 1. Закона о Војсци Србије, супротно тачки 13. алинеја 5. Правила службе у Војсци Србије и супротно циљевима и начелима синдикалног организовања прописаних статутом Војног синдиката Србије, чиме је починио дисциплински преступ учествовања у противправним синдикалним активностима из члана 149. став. 1. тачка 27. Закона о Војсци Србије у продуженом трајању, те повреда начела непристрасности или политичке неутралности прописано чланом 149. став 1. тачка 26. истог Закона у продуженом трајању. Због ових дисциплинских преступа суд га је осудио на дисциплинску казну враћање у претходни чин а истовремено је наложено у магазину „Одбрана“ јавно објављивање пресуде. Одлучујући о жалбама овде тужиоца и Војног дисциплинског тужиоца, Виши војни дисциплински суд је својом пресудом II ДИС бр. 10/18 од 06.09.2018. године потврдио првостепену пресуду у делу одлуке о кривици окривљеног, овде тужиоца, правној квалификацији извршених дисциплинских преступа и трошковима поступка, а преиначена је одлука у делу о дисциплинској казни и о изреченој мери безбедности, тако што је окривљени, овде тужилац АА, осуђен на дисциплинску казну губитак чина, док се мера јавног објављивања пресуде у магазину „Одбрана“ неће извршити.

Имајући у виду утврђено чињенично стање судови су оценили да тужилац није било којим актом или пропуштањем дисциплинских судова дискриминисан, ни на посредан, ни на непосредан начин, нити су тужиоцу неоправдано ускраћена права и слободе, а тужилац је против другостепене пресуде поднео тужбу Управном суду, о којој до окончања поступка одлука није била донета. Тужилац није учинио вероватним да је дискриминисан од стране наведених дисциплинских судова, као и лица која су учествовала у вођењу поступка због своје синдикалне активности, а питање законитости одлука донетих у дисциплинском поступку може се оценити само у поступку за оцену законитости тих одлука.

Правилно су судови, на утврђено чињенично стање, применили материјално право доносећи побијану пресуду, за коју су дали довољно разлога, које у свему прихвата и Врховни касациони суд.

У смислу члана 2. Закона о забрани дискриминације („Службени гласник РС“ бр. 22/09, 52/21), дискриминација представља свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лица или групе, као и чланове њихових породица или њима блиска лица, на отворен или прикривен начин, а који се заснива на било ком основу (раси, држављанству, националној или верској припадности, језику, политичким убеђењима, полу....). Заштита од дискриминације представља право личности загарантовано Уставом Републике Србије и Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода, као и Закона о забрани дискриминације. Повреда било ког права личности, па самим тим и вршење дискриминације у односу на неко лице или групу лица, узрокује нематеријалну штету, јер код дискриминисаних лица изазива осећај неправде, неравноправности у односу на друге грађане, а често и осећај повређености и осећај грађана нижег реда, што код њих изазива душевне болове, на основу чега су и овлашћени да пред судом захтевају заштиту од дискриминације. То даље значи да су лица која указују да је у односу на њих извршена дискриминација, у обавези да пред судом докажу само да су неједнако третирани у односу на друга лица која су у истој или сличној ситуацији, док је тужени, односно лице на чије се дискриминаторско понашање туженог указује, дужно да докаже постојање објективног и оправданог разлога за различитост у поступању (према лицима која указују да су дискриминисана).

Дакле, за утврђење дискриминације односно дискриминаторско поступање, потребно је да се лица која траже заштиту налази у упоредивој или битно сличној ситуацији у односу на друго лице у односу на које сматра да је дискриминисано, да је прављење разлике неоправдано и да је везано за неко лично својство дискриминисаног лица, а да уколико се лице које тражи судску заштиту не налази у таквој ситуацији, дискриминације нема, па самим тим нема ни повреде права личности дискриминаторским поступањем.

Судске одлуке донте на основу устава, закона и других општих аката нису акти дискриминације, нити поступања судова приликом одлучивања може да буде дискриминаторско поступање. У смислу члана 145. став 4. Устава Републике Србије правилност и законитост судских одлука може преиспитивати само надлежан суд у законом прописаном поступку. Дакле, у поступку заштите од дискриминације не може се оцењивати правилност поступања суда у појединим судским поступцима, већ законитост и правилност поступања може бити преиспитана само од стране надлежних судова у поступцима по правним лековима, односно у поступку по захтеву за заштиту права на правично суђење, односно у поступку по захтеву за заштиту права на правично суђење пред Уставним судом.

Зато тужбени захтев који је одбијен нижестепеним пресудама не ужива тражену заштиту у смислу члана 43. наведеног Закона, па нису основани наводи ревизије тужиоца о погрешној примени материјалног права.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд, сматрајући да ревизијом тужиоца није доведена у сумњу правилност и законитост побијане пресуде, на основу члана 414. ЗПП је одбио ревизију тужиоца као неосновану и одлучио као у изреци.

Тужилац није успео у поступку по ревизији, па нема право на накнаду трошкова тог поступка, које је тражио и определио у ревизији у смислу члана 154. и 155. ЗПП. Зато је одлучено као у ставу другом изреке, на основу члана 165. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић